

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕЖДУНАРОДНЫХ ОТНОШЕНИЙ
Кафедра международных экономических отношений

Аннотация магистерской диссертации

**РАЗВИТИЕ ЦИФРОВИЗАЦИИ БАНКОВСКОГО СЕКТОРА СТРАН С
МАЛОЙ ЭКОНОМИКОЙ ЗАПАДНОЙ И СЕВЕРНОЙ ЕВРОПЫ:
ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ**

ЛЕВКОВИЧ Ангелина Игоревна

Научный руководитель:
Давыденко Елена Леонидовна
доктор экономических наук, профессор

Минск, 2022

ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА РАБОТЫ

Перечень ключевых слов: ЦИФРОВИЗАЦИЯ, СТРАНЫ С МАЛОЙ ЭКОНОМИКОЙ, ИНФОРМАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ, ПЛАТФОРМИЗАЦИЯ, СИСТЕМЫ ИДЕНТИФИКАЦИИ, БАНКОВСКАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ, АУТСОРСИНГ, ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ (ИИ), БАНКОВСКАЯ ЭКОСИСТЕМА, ИНТЕРНЕТ-БАНКИНГ, ИНДЕКСЫ ЦИФРОВИЗАЦИИ, РЕЙТИНГ ДИГИТАЛИЗАЦИИ БАНКОВ.

Цель работы – обосновать вопросы сущности и направлений развития цифрового банкинга, выявить перспективные направления его прогресса в странах с малой экономикой Северной и Западной Европы и Республике Беларусь.

Задачи исследования: изучить главные тенденции развития цифрового банка, определить его классификацию в отношении российского и белорусского рынков цифрового банкинга и выделить перспективные направления цифровизации банковского сектора в странах с малой экономикой Северной и Западной Европы.

Объект исследования – цифровая трансформация мировой и национальных экономик, в том числе цифровизация банковского сектора европейских стран с малой экономикой.

Предмет исследования – страны Западной (Швейцария, Нидерланды, Исландия, Люксембург, Австрия) и Северной Европы (Дания, Швеция, Финляндия, Норвегия), осуществляющие деятельность с применением новых информационных технологий и процессами цифровизации, а также Республика Беларусь.

Методология. В диссертации с помощью общих методов научного познания в различных аспектах представлены модели прогресса, выявлены его тенденции, характерные черты и новые перспективные направления развития цифровизации банковского сектора стран с малой экономикой Северной и Западной Европы, а также Республики Беларусь.

Формулировка полученных результатов и их новизна:

1. Уточнены понятия «цифровизации экономики», «цифровизации банковского сектора», под которыми понимается:

Цифровизация экономики – современный инновационный этап экономического развития, в основе которого лежит интеграция физических и цифровых ресурсов в сфере производства и потребления, в экономике и обществе, характеризуется новыми методами генерирования, обработки, хранения, передачи информации во всех сферах человеческой деятельности;

Цифровизация банковского сектора – это добавление цифровых компонентов к предложениям продуктов или услуг банковской среды.

2. Выявлены современные тенденции цифровизации мировой и национальных экономик: «большие данные», социальность, мобильность и облачность.

3. Выявлены особенности цифровизации банковского сектора стран с малой экономикой Западной и Северной Европы: растущее использование онлайн-каналов и мобильных каналов связи; рост доли клиентов цифрового и гибридного банкинга; сокращение количества клиентов, использующих банковские отделения, которые становятся универсальными магазинами для более сложных транзакций и взаимодействий с более высокой ценностью; использование гиперперсонализированных продуктов и предложений в режиме реального времени; переход на цифровые каналы и др.

4. Разработана методика оценки цифровизации экономики стран Западной и Северной Европы и апробирована на примере девяти стран Западной (Швейцария, Нидерланды, Исландия, Люксембург, Австрия) и Северной Европы (Дания, Швеция, Финляндия, Норвегия) по 9 различным индексам с самыми свежими данными за 2017-2021 годы, а именно: (IDI, DESI, WDCI, DEI, NRI, EGDI, EPART, GCI, GPI). Таким образом, страны расположились в следующем порядке: Дания, Швейцария, Нидерланды, Швеция, Финляндия, Норвегия, Австрия, Исландия; замыкает девятку рассматриваемых стран Люксембург.

5. Разработана методика оценки цифровизации банковского сектора, которая представляет собой расчет Индекса цифровизации банковского сектора, который аккумулирует широкий спектр показателей на основе рейтингов, определяемых на базе различного рода индексов, а также позволяет определять влияние каждого из показателей на процесс цифровой трансформации банковского сектора конкретной страны.

6. Разработаны основные направления развития цифровизации банковского сектора Республики Беларусь с учётом опыта европейских стран с малой экономикой: использование данных для своего развития и разработки индивидуальных решений, персонализированных под клиента; развитие финтех-компаний и внедрение в традиционные банки технологий финтех-компаний; переход в онлайн среду.

Структура и объем диссертации.

Магистерская диссертация состоит из перечня условных обозначений, символов и терминов, введения, общей характеристики работы, трех глав, заключения, библиографического списка, включающего 109 наименований использованных источников. Работа изложена на 104 страницах. Объем, занимаемый таблицами, рисунками, приложениями и списком использованных источников составляет 10 страниц.

АГУЛЬНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА РАБОТЫ

Ключавыя словы: ЦЫФРАВІЗАЦЫЯ, СТРАНЫ З МАЛОЙ ЭКАНОМІКАЙ, ИНФАРМАЦЫЙНЫЯ ТЭХНАЛОГІІ, ПРАТФОРМІЗАЦЫЯ, СІСТЭМЫ ІНДЭНТЫФІКАЦЫІ, БАНКАЎСКАЯ БЯСПЕКА, АУТСОРСІНГ, ШТУЧНЫ ІНТЭЛЕКТ (ШІ), БАНКАЎСКАЯ ЭКОСІТЭМА, ІНТЭРНЭТ-БАНКІНГ, ІНДЭКСЫ ЦЫФРАВІЗАЦЫІ, РЭЙТЫНГ ДЫГІТАЛІЗАЦЫІ БАНКАЎ.

Мэта работы – абгрунтаваць пытанні сутнасці і напрамкі развіцця цыфравога банкіngu, выявіць перспектыўныя напрамкі яго прагрэсу ў краінах з малой эканомікай Паўночнай і Заходняй Еўропы і Рэспублікі Беларусь.

Задачы даследавання: праанлізаваць галоўныя тэндэнцыі развіцця цыфравога банка, вызначыць яго класіфікацыю ў адносінах да расійскага і беларускага рынкаў лічбавага банкіngu і вылучыць перспектыўныя напрамкі цыфравізацыі банкаўскага сектара ў краінах з малой эканомікай Паўночнай і Заходняй Еўропы.

Аб'ект даследавання – цыфравая трансфармацыя сусветнай і нацыянальных эканомік, у тым ліку цыфрызацыя банкаўскага сектара еўрапейскіх краін з малой эканомікай.

Прадмет даследавання – краіны Заходняй (Швейцарыя, Нідэрланды, Ісландыя, Люксембург, Аўстрыя) і Паўночнай Еўропы (Данія, Швецыя, Фінляндыя, Нарвегія), якія ажыццяўляюць дзейнасць з ужываннем новых інфармацыйных тэхналогій і працэсамі цыфравізацыі.

Метадалогія. У дысертацыі з дапамогай агульных метадаў навуковага пазнання ў розных аспектах прадстаўлены мадэлі прагрэсу, выяўлены яго тэндэнцыі, характэрныя рысы і новыя перспектыўныя напрамкі развіцця цыфравізацыі банкаўскага сектара краін з малой эканомікай Паўночнай і Заходняй Еўропы.

Атрыманыя вынікі і іх навізна:

1. Удакладнены паняцці «цыфравізацыя эканомікі», «цыфравізацыя банкаўскага сектара», пад якімі разумеецца:

Цыфравізацыя эканомікі – сучасны інавацыйны этап эканамічнага развіцця, у аснове якога інтэграцыя фізічных і лічбавых рэсурсаў у сферы вытворчасці і спажывання, у эканоміцы і грамадстве, характарызуецца новымі метадамі генеравання, апрацоўкі, захоўвання, перадачы інфармацыі ва ўсіх сферах чалавечай дзейнасці;

Цыфравізацыя банкаўскага сектара – гэта даданне цыфравых кампанентаў да прапаноў прадуктаў ці паслуг банкаўскага асяроддзя.

2. Выяўлены сучасныя тэндэнцыі цыфравізацыі сусветнай і нацыянальных эканомік: «вядлікія дадзеныя», сацыяльнасць, мабільнасць і воблачнасць.

3. Выяўлены асаблівасці цыфравізацыі банкаўскага сектара краін з малой эканомікай Заходняй і Паўночнай Еўропы: усё большае выкарыстанне анлайн-каналаў і мабільных каналаў сувязі; рост долі кліентаў цыфравога і гібрыднага банкіngu; скарачэнне колькасці кліентаў, якія выкарыстоўваюць банкаўскія аддзяленні, якія становяцца ўніверсальнымі крамамі для больш складаных транзакцый і ўзаемадзеянняў з больш высокай каштоўнасцю; выкарыстанне гіперперсаналізаваных прадуктаў і прапаноў у рэжыме рэальнага часу; пераход на лічбавыя каналы і інш.

4. Разработана методдыка ацэнкі цыфравізацыі эканомікі краін Заходняй і Паўночнай Еўропы і апрабавана на прыкладзе дзевяці краін Заходняй (Швейцарыя, Нідэрланды, Ісландыя, Люксембург, Аўстрыя) і Паўночнай Еўропы (Данія, Швецыя, Фінляндыя, Нарвегія) па 9 розных індэксах з самымі свежымі данымі за 2017 -2021 гады, а менавіта: IDI, DESI, WDCI, DEI, NRI, EGDI, EPART, GCI, GII. Такім чынам, краіны размясціліся ў наступным парадку: Данія, Швейцарыя, Нідэрланды, Швецыя, Фінляндыя, Нарвегія, Аўстрыя, Ісландыя; замыкае дзвяцтку разгляданых краін Люксембург.

5. Разработана методдыка ацэнкі цыфравізацыі банкаўскага сектара, якая ўяўляе сабой разлік Індэкса цыфравізацыі банкаўскага сектара, які акумулюе шырокі спектр паказчыкаў на аснове рэйтынгаў, якія вызначаюцца на базе рознага роду індэксаў, а таксама дазваляе вызначаць уплыў кожнага з паказчыкаў на працэс лічбавай трансфармацыі банкаўскага сектара канкрэтнай краіны.

6. Разработаны асноўныя напрамкі развіцця цыфравізацыі банкаўскага сектара Рэспублікі Беларусь з улікам вопыту еўрапейскіх краін з малой эканомікай: выкарыстанне даных для свайго развіцця і распрацоўкі індывідуальных рашэнняў, персаналізаваных пад кліента; развіццё фінтэх-кампаній і ўкараненне ў традыцыйныя банкі тэхналогій фінтэх-кампаній; пераход у анлайн асяроддзе.

Структура і аб'ём дысертацыі.

Магістарская дысертацыя складаецца з пераліку ўмоўных абазначэнняў, сімвалаў і тэрмінаў, увядзін, агульнай характарыстыкі работы, трох раздзелаў, заключэння, бібліяграфічнага спіса, які ўключае 109 найменняў выкарыстаных крыніц. Праца выкладзена на 104 старонках. Аб'ём, які займае табліцы, малюнкi, праграмы і спіс выкарыстаных крыніц складае 10 старонак.

WORK GENERAL CHARECTERSITICS

Keywords: DIGITALIZATION, COUNTRIES WITH SMALL ECONOMY, INFORMATION TECHNOLOGIES, PLATFORMIZATION, IDENTIFICATION SYSTEMS, BANKING SECURITY, OUTSOURCING, ARTIFICIAL INTELLIGENCE (AI), BANKING ECOSYSTEM, INTERNET BANKING, DIGITALIZATION BANKING RATING INDICES.

The goal – substantiate the issues of the essence and directions of digital banking development, identify promising areas of its progress in countries with small economies in Northern and Western Europe and the Republic of Belarus.

Research objectives: to study the main trends in the development of a digital bank, determine its classification in relation to the Russian and Belarusian digital banking markets, and highlight promising areas for digitalization of the banking sector in countries with small economies in Northern and Western Europe.

The object of the study is the digital transformation of the world and national economies, including the digitalization of the banking sector in European countries with small economies.

The subject of the study is the countries of Western (Switzerland, the Netherlands, Iceland, Luxembourg, Austria) and Northern Europe (Denmark, Sweden, Finland, Norway) that operate using new information technologies and digitalization processes.

Methodology. Using the general methods of scientific knowledge, the dissertation presents models of progress in various aspects, its trends, characteristic features and new promising directions for the development of digitalization of the banking sector in countries with small economies in Northern and Western Europe.

Statement of the results obtained and their novelty:

1. The concepts of “digitalization of the economy”, “digitalization of the banking sector” have been clarified, which mean:

Digitalization of the economy is a modern innovative stage of economic development that is based on the integration of physical and digital resources in the sphere of production and consumption, in the economy and society, is characterized by new methods of generating, processing, storing, transmitting information in all spheres of human activity;

Digitalization of the banking sector is the addition of digital components to the offerings of products or services of the banking environment.

2. Modern trends in the digitalization of the world and national economies have been identified: "big data", sociality, mobility and cloudiness.

3. The features of the digitalization of the banking sector in countries with small economies in Western and Northern Europe are identified: the growing use of online and mobile communication channels; growth in the share of digital and hybrid

banking customers; reducing the number of customers using bank branches, which are becoming department stores for more complex transactions and higher value interactions; use of hyper-personalized products and real-time offers; transition to digital channels, etc.

4. A methodology has been developed for assessing the digitalization of the economies of Western and Northern Europe and tested on the example of nine countries of Western (Switzerland, the Netherlands, Iceland, Luxembourg, Austria) and Northern Europe (Denmark, Sweden, Finland, Norway) for 9 different indices with the latest data for 2017-2021, namely (IDI, DESI, WDCI, DEI, NRI, EGDI, EPART, GCI, GII). To conclude, the countries are arranged in the following order: Denmark, Switzerland, the Netherlands, Sweden, Finland, Norway, Austria, Iceland; Luxembourg closes the top nine countries under consideration.

5. A methodology for assessing the digitalization of the banking sector has been developed, which is the calculation of the Digitalization Index of the banking sector, which accumulates a wide range of indicators based on ratings determined on the basis of various indices, and also allows you to determine the impact of each of the indicators on the process of digital transformation of the banking sector of a particular country.

6. The main directions for the development of digitalization of the banking sector of the Republic of Belarus, taking into account the experience of European countries with small economies, have been developed: the use of data for their development and the development of individual solutions personalized for the client; the development of fintech companies and the introduction of fintech company technologies into traditional banks; transition to the online environment.

The structure and scope of the dissertation.

The master's thesis consists of a list of symbols, symbols and terms, an introduction, a general description of the work, three chapters, a conclusion, a bibliographic list that includes 109 references to the sources used. The work is presented on 104 pages. The volume occupied by tables, figures, appendices and the list of sources used is 10 pages.